Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 153. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЛИПНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 11, 1980 No. 153. VOL. LXXXVII.

ЗАКЛИК

З НАГОДИ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Неділя 13-го липня 1980 року починає 22-гу річницю відзначування Тижня Поневолених Націй. Після стількох воєн тяжко припустити, щоб народи терпіли ще брутальне ярмо, як це має місце в Европі, Африці, Латинській Америці та Карайбських островах. Виглядає, що справедливість загинула. Безбожні мучителі уярмили різні народи, в тому й український нарід. Пробудися, Вільний Світе, захорони наші основні свободи! Пізнайте, ЩО це таке комунізм і як він діє.

Виступаючи перед Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй 25-го вересня 1961 року в Ню Йорку бл. пам. Президент Джон Ф. Кеннеді, говорячи про колоніялізм, казав: „Моя нація була колись колонією і ми знаємо, що це таке колоніялізм; це визиск і уярмлення слабших сильними, многих — малою горсткою тих, що ними радять, але які не дали своєї згоди, щоб ними рядити, без огляду на континент, клясу чи колір.

„І це є властне те, чого не можна ігнорувати, а саме — факту, що хвиля самовизначення ще не досягла комуністичної імперії, де населення багато більше, як це офіційно називається, „залежне" і живе під владою, яку йому накинуло чуже військо, замість встановленої вільними виборами, живе під системою, яка знає тільки одну партію, одне переконання, яка здушує свобідну виміну думок, вільну пресу, вільні книжки, вільні професійні юнії, яка будує мури, щоб стримати правду, як щось чуже, а своїх громадян тримає в ув'язненні. Тож дискутуймо колоніялізм в цілості — і застосовуймо принцип свобідного вибору і свобідного плебісциту в кожному закутку світу".

Тиждень Поневолених Націй будемо відзначати в Америці й цілому світі в днях 13-19 липня 1980. Закон, що його ухвалив Конгрес і підписав в липні 1959 року Президент Айзенгавер, є більш актуальний тепер, як тоді, коли він був підписаний 21 рік тому. Цей Тиждень уже став державною установою і він вдаряє по червоних режимах Евро — Азії та Карайбських островів. Основною причиною цього є розуміння ваги того Закону 86-90 і що за ним криється вже протягом однієї генерації.

Мільйони наших українських братів і сестер очікують нашої допомоги, а особливо наших молитов, щоб могли витривати у своїй вірі, в постійності і вірності релігійним і національним ідеалам.

Тож відзначмо Тиждень Поневолених Націй з покірною і щирою молитвою до Господа Бога за кращу долю для всіх уярмлених народів. В неділю 13-го липня 1980 року по кожній Службі Божій помолімся за нашу переслідувану Церкву і терплячих братів, щоб Господь змилувався і дав просвічення тим, що вільні, а силу й опіку тим, що перебувають у жорстокому ярмі.

† ВАСИЛЬ, Єпископ Стемфорду

Сен. П. Юзик виступив з промовою у Лорейні

Лорейн, Огайо.— У понеділок, 30 червня ц.р. вранці, тут на Делюка площі в парку зібралося 650 осіб, щоб взяти участь у сніданку на відкритті 14-го річного Лорейнського Міжнародного Фестивалю, „де дійсно панував дух братерства", — пише кореспондент місцевої газети „Джорнел" Рут Селігмен.

Головним промовцем під час цього сніданку був сенатор Павло Юзик, директор Українського Народного Союзу на Канаду. Згадавши про зберігання основних принципів — „свободи і прав людини" в країнах Америки і Канади, що саме становить ціль співпраці цих двох країн, сенатор Юзик ствердив, що „цей дух співпраці є тепер сильніший, ніж це було в 1960 роках, коли ці обидві країни мали тенденцію діяти незалежно у своїх рішеннях і політиці". Нав'язавши до приязних стосунків поміж цими обома країнами, сен. Юзик сказав, що „З'єднані Стейти Америки можуть похвалитися найдовшим кордоном, де немає військової сторожі. Президент Рузвельт сказав, що це „кордон, який нас, не роз'єднує, а навпаки спаює".

Опісля сенатор розповів присутнім про великий культурний вклад, який дали для своїх прибраних батьківщин українці Канади і Америки. При цьому він заявив, що якщо українці в Америці бажають бути більш ефективними в забезпеченні для себе промінентної участи в усіх ділянках життя, вони повинні більше включатися у політичне життя цієї країни.

Під час фестивалю присутні мали змогу оглянути українські писанки та квіти, до чого причинились члени Українського Комітету, а Лорейнський Міжнародний Комітет займався представленням притаманностей різних етнічних груп. Коли публіка зблизилася до станку з квітами сен. Юзик пояснив, що червоні маки символізують боротьбу в Україні за свободу. Під час сніданку, предсідником якого був Дейвид МекГрегор, виступив також місцевий український хор, виконавши народні пісні.

Москва випускає вірменів за кордон

Москва. — В порівнанні з попередніми роками СССР випускає багато більше число вірменів з границь СССР. Більшість з них прямує до ЗСА. Інші до інших країн, як Канада, Франція, Ливан, де більші вірменські колонії, а виїжджають туди мають свої родини.

За три роки 1976-1978 американські представництва в СССР видали 3,000 віз на в'їзд до ЗСА для вірменів, а в цьому році за перше півріччя видано 4,000 віз. В другій половині року передбачене приблизно таке саме число. Також канадські, французькі й інші представництва в СССР видають вірменам значно більше число віз, як попередніми роками. Скількість виданих віз у всіх випадках залежить від кількости виданих совєтським урядом пашпортів.

Вірмени, около тримільйоновий нарід, мають за собою важке минуле. Вірменія, положена в гірському обширі т. званого Малого Кавказу, втиснена між сучасні Совєтську Росію, Туреччину й Іран, на протязі останнього століття пережила важку долю, а її населення було десятковане окупантами. „Вірменські різні" населення, що їх вчинили у тому часі турецькі урядові чинники й населення на теренах заселених вірменами належать до неймовірних своєю жорстокістю випадків народовбивства. Це й була одна з причин, що вірмени розсіювалися по всьому світі. Є їх в ЗСА понад пів мільйона.

Вірмени належать в СССР до винятково добре трактованих національностей. Вони отримують широкі зв'язки з своїми вітчизнянами за кордоном, дістають від них, особливо із ЗСА і Канади, величезну матеріяльну допомогу, та, не зважаючи на це, а може саме тому, серед них чималий фермент. Це мабуть і є причиною, що Москва рішила випустити із своїх границь багато з тих ферментуючих елементів.

В ЗСА вони живуть більшими скупченнями в Каліфорнії, в Ню Йорку, де їх є около 70 тисяч, а в стейті Ню Джерзі в повіті Берґен. В останніх сімох роках вірмени вславилися своїми відплатними бойовими актами в світі проти високих представників турецького дипломатичного корпусу. Починаючи з 1973 роком, вони виконали, як потверджено понад усякий сумнів, 12 успішних атентів на турецьких амбасадорів, дипломатичних представників тощо. Не зважаючи на таку значну скількість атентатів, ані в одному випадку не викрито їхніх виконавців, а тільки занотовано залишені на місцях атентату, або передані опісля повідомлення, що акція була виконана вірменами у відплату за турецькі звірства.

В АЗІЇ ТВОРИТЬСЯ ОБОРОННИЙ СОЮЗ ПРОТИ СССР

Токіо, Японія. — Короткий час, який провів тут президент Картер, приніс дуже вагомі наслідки. 35 років тому закінчилася війна поміж ЗСА і Японією, а тепер закріпився між ними союз, який може відіграти вирішну ролю в світі. Третім партнером у тому союзі є Китай.

Похоронні обряди в честь померлого недавно прем'єра Японії Масайоші Огіри і вложення квітів на його могилі були форумом коротких, але дуже важливих розмов. Участь в похоронних обрядах взяли делеґації понад сотні країн, а Совєтський Союз репрезентував його амбасадор у Токіо.

Прибуття Президента до Токіо і переведені зустрічі та розмови, в яких крім нього взяли участь державний секретар Едмунд Маскі і головний дорадник в справах безпеки Збігнєв Бжезінскі мали на меті, як висловився Маскі, запевнення враження будьтоби „ЗСА забули тy частину світу".

Президент Картер підкреслив, що відбуті розмови й скріплення приязні між ЗСА і КНР „зведуть до мінімум небезпеку совєтської мілітарної потуги". Речник Білого Дому Джоді Павел після зустрічі Президента з прем'єром КНР Гуа Гуофенгом наголосив, що Китай і ЗСА мають „аналогічні погляди і турботи", а президент Картер кількакратно повторив, що зближення між тими двома країнами і намічена співпраця з Японією не мають „ніяких агресивних намірів проти будь-якої іншої нації".

На тлі виразного погіршення відносин між ЗСА і Совєтським Союзом, гострих нападів Москви на Америку і лайливих виступів проти Президента ЗСА особисто, вкінці очевидної концентрації совєтських збройних сил включно з їхнім нападом на Афганістан, поїздка Президента до Токіо, відбуті там зустрічі й розмови та заяви після них мають особливу вимову. „Ми з'єднуємо наші зусилля для втримання миру і волі кожної країни, щоб вони могли самі рішати про свою долю без втручання зі зовні, і, очевидно, для забезпечення їх від чужих інвазій. Ми не об'єднуємо наших сил проти других націй і наші відносини чи з Японією, чи з Китаєм не будуть звернені проти СССР".

В справі торговельних зносин з Японією у зв'язку з нарiканням на японський імпорт Президент заявив, що ті справи аж ніяк не сміють заслонювати політичну співпрацю.

Раїса Мороз доповідає на американському Форумі

Вашінгтон. — Від 30-го червня по 2-го липня тут відбувався американський Форум, присвячений проблемам американської родини („American pro-family Forum"). Форум відбувався у залях Шорґем готелю. Його влаштувала Фундація вільного конгресу для дослідів і освіти.

Із доповіддю про родину в совєтському суспільстві виступила Раїса Мороз. Вона виголосила свою доповідь на одній із сесій Форуму 1-го липня ц. р. Доповідь викликала велике зацікавлення серед американської публіки. На залі було 300 осіб, не зважаючи на пізню годину.

Після доповіді присутні ставили багато запитів, що стосувались не лише родинного життя у тоталітарній країні, але й договорів САЛТ, бойкоту Олімпійських ігрищ в СССР тощо.

Р. Мороз порушила й висвітлила багато нерозв'язаних проблем родини в СССР: невідрадні квартирні умови, брак найнеобхідніших продуктових та промислових товарів, спекуляцію, хабарництво та інші.

Зокрема докладно вона зупинилася на умовах виховання дітей в тоталітарній системі, коли дитина мало не з колиски потрапляє під контролю держави, коли держава втручається у виховання дітей, вимагаючи від батьків виховувати їх у „дусі морального кодексу будівника комунізму", коли, починаючи з садка і школи, дітей виховують у безперервному протиставленні совєтського суспільства капіталістичному, підносячи до небес переваги першого над останнім. Доповідачка говорила й про те, що діти безустанно навчають, як важко живеться їхнім ровесникам у капіталістичному світі, як страждають негри й індійці в Америці та як „розцвітають" усі нації в Совєтському Союзі.

Прелеґентка досить широко зілюструвала можли-

(Закінчення на стор. 4)

В Америці

СПЕКИ У ВІСЬМОХ ПІВДЕННО-ЗАХІДНІХ стейтах не вгавають, зокрема в Тексасі температура понад 100 ступнів Фаренгайта (40 Цельзія) триває вже понад два тижні і покищо немає вигляду на полегшу. Від спеки досі померло вже 138 осіб, особливо старших, хворих і тих, які не мають можливости охолоджувати своїх помешкань. Великих шкід зазнали фармери, які не тільки втратили посіви, але також від браку паші і води гине худоба і птиця. Метереологи заповіли радше підвищення температури і пересунення спеки на середньозахідні стейти.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖІММІ КАРТЕР, ЗУПИНЯЮЧИСЬ на короткий час у Детройті у своїй поїздці до Японії, зустрівся там з представниками автомобільної індустрії і приобіцяв федеральну допомогу економічно пригніченому Детройтові, у якому панує депресія у зв'язку з кризою індустрії і зростом безробіття. Правда, керівники автомобільної індустрії не дуже задоволені обіцянками Вашінгтону, бо вони домагалися від Уряду обмеження імпорту закордонних автомобілів, зокрема японських, щоб таким способом дати можливість американській індустрії наздогнати у продукції малих авт і покращати їх збут серед американських покупців.

ПРИЙНЯТА ПРОГРАМОВИМ КОМІТЕТОМ Демократичної партії постанова про те, що делегати на Конвенцію не мають права переключатися під час Конвенції на іншого кандидата, запевнить реномінацію Джіммі Картера і значно пошкодить сен. Едвардові Кеннеді здобути потрібну кількість голосів. Кеннеді, довідавшись про ці заходи, назвав це рішення Програмового комітету „нового комбінацією Білого Дому", завданням якої є допомогти Картерові здобути номінацію.

СЛІДСТВО ВИКАЗАЛО, ЩО СМЕРТЬ 13-ОХ нелегальних емігрантів із Ель Сальвадору, які загинули від спраги в пустині Арізони, мабуть була припадком, а не навмисним злочином контрабанди, як загально припускали. Поліційні слідчі і лікарі встановили, що два члени контрабанди загинули разом із 13-ма іншими, а двох ще живих було знайдено серед 14-ох живучих, яких поліція і працівники Служби еміґрації і натуралізації знайшли виснаженими в пустині. Поліція веде слідство, щоб встановити, як дійшло до цієї трагедії.

ПОНАД 60 СЕНАТОРІВ ЗВЕРНУЛИСЯ ДО президента Картера з проханням не постачати Савдійській Арабії новочасної зброї, зокрема модерних джетових літаків типу Ф-15, які можуть в майбутньому бути використані проти Ізраїля. В листі до Президента сенатори арґументують, що таке постачання американської новочасної зброї для Савдійської Арабії значно послабить оборонні спроможності Ізраїля і тим самим порушить баланс сил на Близькому Сході. Сенатори звертають увагу, що продаж літаків типу Ф-15 противиться ранішній постанові Конгресу про рівновагу сил сусідуючих з Ізраїлем арабських країн.

У ВАШІНҐТОНІ РОЗПОЧАЛИСЬ ПЕРЕСЛУХАННЯ в Конгресовій підкомісії у справі знайдення додаткових фондів (говориться про 3.75 більйона долярів) для дальшого функціонування пошти. Поштова служба домагається підвишки на пересилання різними клясами аж на 28 відсотків. Звичайні листи, які тепер пересилаються першою клясою і коштують 15 центів, коштуватимуть мабуть вже в найближчому майбутньому 20 центів. Будуть підвищені ставки також на пересилку другою клясою.

ОПУБЛІКОВАНІ ЦИФРИ ЗРОСТУ ЦІН ЗА МІСЯЦЬ червень вказують недвозначно, що інфляційний тиск не закінчився, а навпаки інфляція на далі є головною недугою господарської ситуації. На 0.8 відсотка піднеслися протягом того місяця гуртові ціни готових фабричних виробів. Цей зріст дав би на протязі цілого року, якщо він не зазнав би змін, інфляцію на 9,9 відсотка. Ціни на харчеві продукти, які були обнизилися в попередніх двох місяцях, знов піднеслися, а на дальші літні місяці заповіджена підвишка загальних цін на м'ясо. Винятком були ціни на бензину, які впали. Є це перший спад за останні роки. Число безробітних зменшилося з 7,8 відсотка в травні до 7,7 в червні.

У світі

ЗБРОЙНІ РОЗПРАВИ МІЖ ДВОМА ГОЛОВНИМИ організаціями християн в Ливані знищили комплетно внутрішній мир між ними й довели до руїни колись могутньої організації колишнього президента Каміля Шамуна. Переможцем із тієї кровавої ворожнечі вийшла група очолена молодим Баширом Гамаєлем, який провадить переможною бойовою організацією Кґатаб. Бойова група Кґатаб є частиною Фалянґістської партії, яка об'єднує значне число християн. Останній бій між обидвома групами тривав два дні, в якому біля пів тисячі бійців Фаланги напали на згуртування групи Шамуна, яка складалася з около 200 бійців. Обидві сторони вжили в бою артилерії й танки, що принесло багато жертв. Негайно після бою підібрано близько сотні вбитих, а численних ранених відставлено до лікарень. Одначе є побоювання, що група Шамуна може отримати зовнішні підкріплення, а тоді внутрішня боротьба розгориться наново.

У КАНАДІ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ПРЕМ'ЄР П'ЄР ТРУДО збільшує натиск із метою добитися ухвали нової конституції в наміченому часі. В Монтреалі відбулася конференція міністрів провінційних урядів з федеральними міністрами, на якій Жан Кретієн, міністер справедливости федерального уряду висловив надію, що врешті-решт кінцевий успіх буде осягнено. Наступного тижня відбудеться подібна зустріч у Торонто, а відтак на заході Канади. Від 8-12 вересня буде головна зустріч, на якій прем'єр Трудо представить провінційним прем'єрам проєкт конституції з тими змінами, що їх несуть у висліді конференцій у різних провінційних столицях.

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ поліції у боротьбі з терроризмом триває далі й приносить успіхи. На прохання італійської поліції в Парижі арештовано сім італійських терористів, які пошукувані в Італії за участь у переведенні різних терористичних актів. Вони є членами крайньої лівої групи, яка називає себе „Фронтово лінією" і має за собою ряд характеристичних безоглядних акцій. Одночасно з арештом паризька поліція викрила головну квартиру терористів.

ДВІ ІСЛЯМСЬКІ ДЕРЖАВИ, ЯКІ ПРОДУКУЮТЬ нафтову ропу, Савдійська Арабія і Ірак склали проєкти в Арабській Лізі, ціллю яких є забезпечити безкоштовне або дешеве постачання пального до вбогіших арабських держав, щоб у цей спосіб приспішити їхній господарський розвиток і індустралізацію, а з другого боку - унезалежнити їх від позаарабських впливів. Ірак пропонує 10-більйоновий фонд на це, подібний фонд пропонує також Савдійська Арабія.

НА ВІЙСЬКОВИХ ЛЕТОВИЩАХ У ЄГИПТІ перебуває понад сотня американських техніків і інструкторів, які вишколюють єгипетських пілотів орудувати літаками типу Ф-4, що їх протягом останніх 10 місяців Єгипет дістає із ЗСА. З огляду на труднощі, які єгипетські пілоти мають у вивченні орудування тими літаками і на зовсім нову, незвичну для них апаратуру в тих літаках, обидві сторони погодилися в надісланні додаткового поважного числа техніків і інструкторів. Потреба у тих людях тим більша, що в найближчих днях прибуває на військове летовище під Каіром ціла нова ескадрилья Ф-4, доставу якої переводить 400 пілотів і техніків.

Ансамбль „Янтар" виступить на Союзівці

Керґонксон, Н.Й. — Наступного кінця тижня, від п'ятниці 11-го липня, через суботу 12-го і в неділю 13-го липня, тут на оселі Українського Народного Союзу знову пляняються цікаві програми для постійних гостей і великої кількости відвідувачів.

У п'ятницю буде забава з оркестрою Союзівки.

В суботу о год. 8:30 вечора — виступ українського танцювального ансамблю "Янтар" під керівництвом М.Комічака з хореографією Роми Прийми-Богачевської і М.Жуковина. О годині 10-ій вечора — забава, при звуках оркестри „Веселка" з Монтреалю, Канада.

Неділя 13-го липня пройде під знаком відкриття виставки відомого мистця з Парижу, Франція, Теміcтокля Вирсти. Відкриття о 12-ій годині опівдні в залі Союзівки. Увечорі того самого дня, о год. 8-ій, мистець вестиме розмову про свої техніку і творчість. Це перший раз, що маестро Вирста завітав на Союзівку, експонуватиме тут свої твори і буде пояснювати їх, щоб познайомити зі своєю творчістю українських шанувальників образотворчого мистецтва.

Федеральний уряд звинувачує М. Деркача у воєнних злочинах

Ню Йорк, Н.Й. — Обидва нюйоркські щоденники — „Ню Йорк Таймс" і „Дейлі Нюз", а також інші засоби масової інформації повідомили у вівторок, 8-го липня ц.р., що федеральний Уряд обвинувачує 71-річного Михайла Деркача у воєнних злочинах, а зглядно у винищуванні жидівського населення під час Другої світової війни на території Західньої України, окупованої в той час гітлерівською Німеччиною.

В повідомленні сказано, що Департамент справедливости, обвинувачуючи М.Деркача у згаданих злочинах, користувався даними одержаними із Совєтського Союзу, хоч, як вже раніше заявляли американські офіційні чинники групи українських правників, що кожна справа форсована совєтськими чинниками буде перевірена ще незалежними інституціями і підтверджена свідками, щоб встановити правдивість совєтської інформації.

Правда, Сиріл Гейман, помічник Едварда Р. Кормана, прокуратора східнього дистрикту заявив, що М. Деркач не був ніколи суджений ані покараний за жадні воєнні злочини. Департмент справедливости стверджує, що Деркач від вересня 1941 до серпня 1943 р. був членом української допоміжної поліції, до чого признається Деркач, відкидаючи при тому усі закиди про доконані злочини, називаючи ці закиди „брехнею". Він заповів, що при допомозі правників буде судово оспорювати розпочату проти нього процедуру денатуралізації, тобто позбавлення його американського громадянства, бо він ніколи не брав участи у вбивстві жидівського населення у Нових Яровичах і в жадній іншій місцевості.

Аллен Раєн, директор бюра, яке займається справами воєнних злочинців, заявив, що його бюро розглядатиме справи 300 осіб запідозрілих у воєнних злочинах. Він однак відмовився відповісти на запитання чи обвинувачування у злочинах приходять з СССР.

На Союзівці хлопці закінчили таборування, а дівчата розпочали

Учасниці дитячого табору на Союзівці.

Союзівка. — Ще добре не затихло відлуння хлоп'ячих голосів у затишній віллі „Львів" цієї мальовничої оселі УНСоюзу, як на високім машті знов появились американський і український прапори, відновлюючи присутність дівчат, які розпочали свій двотижневий табір. Ця „зміна варти" молоді у віці від 7 до 12 років наступила зі суботи на неділю, 5-6-го липня, а її вміло перевела комендантка табору Христина Головчак-Дебарри зі сестричками Галею Мельник, Христиною Тимків, Роксоляною Кармазин і Лесею Галів.

Закінчення хлоп'ячого табору, який начисляв 23 учасники, відбулося в

(Закінчення на стор. 4)

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВШ Передплатникам „Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують англомовний „Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати „Український Тижневик", але ще не вислали такого замовлення і передплати, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненого разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пімста на родині шаха

У грудні минулого року князь Мустафа Чафік, найближчий кревний колишнього шаха Ірану Рези Паглеві, впав у Парижі жертвою терористичного атентату. Недавно відбулася невдачна спроба атентату на вдову вбитого князя, яка живе у Ню Йорку: узброєний сторож будинку, в якому донедавна жила княжна, роззброїв і зранив одного напасника, а другий утік. У столиці Ливану Бейруті тамошнє представництво французького пресового агентства отримало кілька днів тому анонімовий телефон, в якому розмовець заповів, що його терористична іранська організація „Червоний Червень" буде ганятись за всіма членами родини колишнього шаха і за ним самим.

Недавно один з найбільш відомих американських коментаторів Джек Андерсон, який має власних інвестиґаційних репортерів, подав цікаві інформації про відносини в Ірані. Мовляв, режим аятолли Хомейні, сповнений ненависти супроти колишнього шаха і Америки за її союз з шахом, раз-ураз обвинувачує колишнього шаха у доконанні безчисленних злочинців супроти прав людини.

Це правда, що шах Реза Паглеві створив на зразок совєтського КҐБ свою тайну поліцію „Савак", яка виарештувала в'язнів. Але аятолла Хомейні робить те саме, тільки на ще більшу мірку. Він створив теж тайну політичну поліцію зовсім за зразком „Саваку" і заповнив в'язниці Ірану сотнями політичних в'язнів та сотні колишніх військовиків і політичних прихильників шаха розстріляв. І колишній шах не ганявся за іранськими політичними еміґрантами, бож сам аятолла Хомейні прожив кільканадцять років на еміґрації у Франції і відтіль керував ісламською революцією в Ірані.

Фактом є, що режим аятолли Хомейні, який покликається на священні закони корану, допускається злочинів без прецеденту: бо ув'язнення усього персоналу американської амбасади і глузування із усіх закликів Ради Безпеки ОН і Міжнародного Суду Справедливости і всього зорганізованого вільного світу — це поведінка без прецеденту в новітній історії. Сталін вислав був теж свого аґента до Мехіко, щоб вбити там зненавидженого еміґранта — Троцького. І аґенти-провокатори вбили Симона Петлюру і Євгена Коновальця і Степана Бандеру і Лева Ребета — большевики не цуралися ганятися за невигідними їм політичними еміґрантами. Алеж правителі СССР стоять на ґрунті атеїзму і не визнають моралі будь-якого віровизнання. А правителі в Ірані словами прославляють іслям, свою державу назвали „Ісламською", а ділами яскраво заперечують канони мусулманської віри, яка також визнає етику і забороняє вбивство. Тому не диво, що єгипетський президент, побожний мусулманин Анвар ель-Садат назвав аятоллу Хомейні люнатиком і більшість ісламського світу таврує методи правління в Ірані.

Як те правління провалиться — трудно докладно передбачити, але немає сумніву в цьому, що таки провалиться, бо воно злочинне і протиприродне.

СЕЛЕКЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ДЛЯ ВИБОРУ НОВОГО лідера привладної Ліберальної партії в Японії добігає до кінця. Після довгих пересправ і нормальних у таких ситуаціях торгів різні фракції Ліберальної партії близькі до згоди в номінації на нового лідера партії, а тим самим і прем'єра японського уряду Зенка Сузукі, одного з найближчих співробітників покійного колишнього прем'єра Масайоші Огіри. Як колишній соціяліст він інтересується соціяльно-економічними справами і наголошує вагу солідарности в переводженні партійних ухвал. Він є самоуком, який провів молодечі роки у важкій боротьбі, щоб здобути собі місце в суспільстві. Дотепер він був міністром у декількох кабінетах, але ніколи не мав у тих кабінетах ключевої позиції.

Ярослав Гайвас

СВІТЛА Й ТІНІ ГОСПОДАРСЬКОЇ СИТУАЦІЇ

Гаряча погода в південнозахідніх стейтах і посуха в Монтані та в Південній і Північній Дакотах принесли з собою небезпеку значного пошкодження цьогорічних урожаїв. Одначе в загальному втрати зазнали тільки деякі райони і у відношенні до деяких тільки родів збіжжя. У деяких околицях цих стейтів посуха після посівів знищила частину молодої пшениці.

Це використали спекулянти збіжжям на біржах, які почали ширити паніку про слабі жнива, щоб піднести ціни на майбутні контракти. Але тільки в небагатьох випадках їм це вдалося з більшим успіхом. Бо хоч ціни на майбутні контракти піднеслися, але скоро прийшли офіційні дані про сподівані висліди жнив й прохолодили апетити аматорів швидких заробітків.

Три головні зерна — пшениця, кукурудза й соя — принесуть близькі до рекорду збори. А тому, що в інших країнах також заповідаються незлі, а в деяких країнах навіть дуже добрі жнива, то на світових ринках буде велика продаж збіжжя й інших споживчих та кормових продуктів, а із-за того й немає небезпеки на завеликий зріст цін на харчі. Головним чинником зросту цін буде тільки інфляційна гарячка.

Продукційність падає

Департамент торгівлі і інші джерела, які ведуть постійну статистику продукційности американського промислу, опублікували цифри за місяць травень. Як і було до передбачення, це четвертий з черги місяць цього року, який виказує значну знижку продукції. таким чином рецесія, яка почалася в січні цього року поглиблюється і захоплює щораз дальші ділянки господарського життя.

Особливого спаду зазнали автомобільна промисловість, виробництво літаків різного роду, виріб нових машин і інструментів, будівництво. Особливо важкого спаду зазнала сталеварняна промисловість, перед якою погані вигляди на ближче майбутнє.

Загальний стан фабричних замовлень в травні був 2,6 відсотка, а це, очевидно, зумовляє спадок продуктивности в чергових місяцях.

Спад цін на ропу

Так, це є факт! Давно заповіджене пересичення ринку нафтової ропи і бензини не лише надійшло, але й уже викликало знижку цін на ропу. Чи за тим наступить знижка цін на бензину і інші кінцеві продукти з ропи можна сумніватися. Великі компанії таки дуже не люблять знижувати ціни й знаходять на те завжди дуже „переконливі" арґументи, чому, не зважаючи на знижку ціни сирівця і головного енерґетичного засобу, вони не можуть знизити ціни остаточного продукту. Зате, коли тільки ціна на них, в даному разі на ропу піднесеться, то, очевидно, це буде головний арґумент для чергової підвишки цін на все.

Знижка цін на нафтову ропу і надмір продажі довели майже до ліквідації вільного ринку, на якому ціни були завжди значно вищі від „контрактових" між країнами, продукуючими ропу і світовими відборцями. З огляду на те, що на тому вільному ринку, світовою централею якого є Амстердам, немає попиту на ропу, ті держави, які його постачали з огляду на його вищі ціни, тепер продають по нормальних цінах, нормальним відборцям, якщо ті, очевидно, мають запотребування. На запас більших кількостей ропи тепер закупити не можна, бож збірники виповнені по вінця.

Добрий заробіток

Президент Картер пообіцяв, що американське суспільство заощадить річно біля вісім більйонів долярів на обнижці коштів товарового транспорту. Остаточно після схвалення Конгресом Президент підписав закон, яким дереґулюється транспорт товарів вантажниками.

Як відомо, реґуляцію того транспорту заведено колись, щоб власне зменшувати кошти транспорту.

Але зчасом великі транспортові фірми „включилися" в ту реґуляційну процедуру й нові реґуляції почали працювати для них, а не для суспільства. А там, де ті реґуляції не працювали для них, там працювали... реґулятори.

Новий закон облегшує відкривання нових транспортових фірм, зміцнює конкуренцію, елемінує різні обмеження, наприклад, одним з найславніших обмежень була заборона після достави товару в поворотній дорозі знову набирати промисловий вантаж і тим подібне. Новий закон також забороняє різні додаткові обтяження для транспортових фірм, які, очевидно, додаткові збитки завжди перекидали на консумента, бо хто ж остаточно має за все заплатити, як не консумент?

Тому й не диво, що віцепрезидент однієї із найбільших фірм після підписання закону, до чого і він був запрошений, заявив: „Це на шкоду компаніям".

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

РЕВІНДИКАЦІЯ І ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК

У своїй цікавій і історично вірній статті п. н. „Станислав Михайло Кричевський" („Свобода", ч. 146/1980) Лев Яцкевич помилково зараховує історика Михайла Грушевського до тих осіб, які „перейшли ревіндикацію своєї національної ідентичности", як Володимир Антонович, Павлин Свєнціцький, Тадей Рильський і ін.

Коли про ревіндикацію цих останніх сперечатися годі, то про Михайла Грушевського пише Володимир Дорошенко, що „батьки його (Грушевського) походили із старих українських родів на Чигиринщині: батько Сергій із козацько-священичого, а мати Глафира із священичого роду Опок-Опоцкевичів." Михайло Грушевський народився у 1866 році в Холмі, де його батько Сергій Федорович Грушевський був тоді вчителем у Холмській Духовній Семінарії. (Володимир Дорошенко. Михайло Грушевський: життя і діяльність. „Календар-Альманах Українського Народного Союзу на 1967 рік", ст. 63).

Вислів, що згадані вище ревіндиковані особи „залишили нестерпний (мало бути — нестертий. — Ред.) слід своєї діяльности" вважаю традиційним друкарським чортиком, оскільки не стоїть він у логічному зв'язку із цілістю статті.

З пошаною

Іван Лесько

Трентон, Н. Дж.

ПЕРЕХВАЛИЛИ

Прочитав я репортаж інж. Степана Куропася п. з. „Десять днів на Сході ЗСА" і зараз збагнув, що буде мені лихо. Річ у тому, що автор перехвалив мене й ще додав на моє конто таке, до чого я, смиренний раб Божий, зовсім непричасний, тобто наче я „вивчив 49 хлопців" Школи Кобзарського Мистецтва грати на бандурах. Спішу це спростувати, щоб чиясь праця і заслуга не впала неслушно на мене. Отож, мистецьким керівником і учителем гри на бандурі в школі є Юліян Китастий. Він талановитий і здібний бандурист, учитель гри на бандурі і музика, та ще й до того хороша і дуже молоденька людина, і я ніяк не хотів би, щоб через мене щонебудь йому віднято, від його заслуг.

Друге моє спростування, це те, що між тими „49-ма хлопцями" були і дівчата і я також не хотів би, щоб їх скривдити, бож вони дуже добре грали на бандурах, та й ще до того — всі дуже милі і гарні!

Третє моє спростування. Я не диригую хором в Елізабеті, а диригую хором ім. Митрополита А. Шептицького в Ню Йорку. В цьому хорі співають виключно нові еміґранти та їхні діти. Згадую тут про це, бо в другому церковному хорі, яким я диригую, тоб то в хорі „Боян" з Перт Амбою, Н. Дж., співають майже виключно діти перших піонерів, давноприбулих, тут уже уроджені і то разом зі своїми дітьми, тобто внуками перших наших еміґрантів-піонерів. Всі вони, перш за все американці, патріоти, але і горді на своє українське походження. Люблять українські народний танок, вишивку, писанку, Різдвяні і Великодні звичаї, бандуру і перш за все українську церковну музику і українську народну пісню у мистецькому хоровому опрацьованні. До спільного концерту хору „Боян" з Перт Амбою зо Школою Мистецького Кобзарства прийшло такою дорогою: довгі роки Школа пробувала мати також і хор. Зверталася в тій справі за допомогою до всіх молодечих організацій у Ню Йорку й околиці, одначе безуспішно. Врешті проголосила свій заклик у „Свободі", але на нього не зголосився дослівно ніхто! Вкінці я запропонував таку співпрацю хорові „Боян" з Перт Амбою — і всі хористи приняли запрошення з ентузіязмом. Чи ж не є вони чудові у своїй любові до української пісні і бандури?!

На закінчення мого листа ще дозволю собі розказати „пригодоньку" з інж. С. Куропасем, що трапилася під час згаданого концерту. Саме, адміністратор Школи п. М. Чорний привітав зі сцени достойних гостей на концерті, тобто інж. Карася з Чікаґо і його брата з України. Після того перепросив їх за помилку... Тут я додам ще свій коментар. Куди Карасю - рибі до інж. Куропася! Карась, відомо, риба лінива, а інж. Куропась людина енергійна, метка, непосидюща, усе щось творить, розвеселяє довкілля своїми дотепами, або пише цікаві репортажі.

Роман Левицький

Елізабет, Н. Дж.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Ольга Кузьмович

НАШІ ЗАВДАННЯ — І РЕАЛЬНИЙ СТАН

(Із думок після зборів СУЖА)

Здається, що погляд на професію журналіста у всіх однаковий, що кожен однозгідний в цьому, що ця професія дуже складна, а рівночасно могутня при сьогоднішніх засобах інформації.

Щобільше цей загальний погляд правдивий у відношенні до вільних українських журналістів, хоча їхнє число тепер таке мале і либонь їх буде — що далі то менше. Причина того явища — загальновідома і його постійно підкреслюють таки самі українські журналісти. Їхня професія в українській спільноті зовсім не атрактивна для молодих, які не бачать для себе ніякого майбутнього в українській пресі, а тих старих журналістів, які вважали свою працю не лише джерелом скромного прожитку, але й громадським обов'язком, із кожним роком меншає.

Правдиво пише Р. Рахманний у своїх статтях на тему журналістичної і редакторської дилеми, що „немає незамінних людей в ніякій ділянці — але в українській журналістиці така незамінність реальна". Ми усі мали нагоду в останніх роках бачити правість того твердження, бачимо прогалини, які залишаються після відходу кожного доброго українського журналіста, і ми свідомі, що той стан не покращає у найближчих роках.

А тим часом останньо на сторінках нашої преси та і в принагідних дискусіях розглядається завдання українського журналіста, ставиться високі до нього вимоги, а то і закликається його до патріотизму, високоетичних почувань і святого обов'язку вдержати за всяку ціну існування вільної української преси. Ці теми порушували на сторінках „Свободи" саме Р. Рахманний, М. Данилишин, М. Кушнір, П. Феденко та зокрема різко А. Антонович у своєму „Відкритому листі до українських журналістів ЗСА і Канади".

Загальний клімат

Причиною того, що саме тепер звертається особливу увагу на ролю і завдання нас, вільних українських журналістів, є, правдоподібно, загальний клімат українського життя поза межами України. Це клімат взаємної нетерпимости, підозрінь, оскаржувань, викликаний поодинокими подіями. Його могла б українська преса дуже легко регулювати, або підсичуючи його — або впливаючи на успокоєння. Ми бачимо, що так працює преса демократичних країн і таку ролю відіграє американська преса.

Тільки від інтелектуального рівня поодиноких журналістів і редакторів та від їхнього зрозуміння тієї сили, що її має писане слово залежить реакція читачів, а цим і громади, на настрої і події.

Коли читаємо всі ті міркування на тему завдань українського журналіста та чуємо оправдані домагання об'єктивности у подаванні вісток, правди, пристойного вислову, пошани до поглядів інших, бачимо, що всі ці побажання вже були охоплені й ясно поставлені у „Кодексі українського журналіста", що його схвалили спільно українські журналісти Канади і ЗСА ще в 1966 році. Біда лише у тому, що ми призабули або хочемо призабути власні постанови й хоча на кожному кроці відкликаємося до них — практично в більшості ніхто кодексу точно не придержується.

А тим часом, здається, з кожним роком важливість завдань української вільної преси росте, неспівмірно до щораз меншої горстки тих, що їх можуть виконати, та які б стояли на висоті завдань і чесно служили громаді. Тому цей стан був журбою і провідною ниткою праці СУЖА і нею мусить залишитися на найближче майбутнє. На цю тему появилася низка статтей, були виголошені високоякісні доповіді на Світовій Сесії Українських Журналістів у часі III СКВУ, ці завдання зрозуміли українські журналістки, що так чисельно відгукнулися на заклик СУА і СУЖА, це було темою панелю-дискусії з приводу ювілею найстаршого українського щоденника у ЗСА „Свободи".

На жаль, все воно не змінить реальної, затяжної кризи української преси й українських журналістів ані у вільному світі, ані у батьківщині. Тут, на повній свободі, ми самі себе викінчуємо, там — добиває совєтський режим і його русофільська політика.

Байдужність

Тільки, коли ми тут надто вигідні, а передусім надто байдужі, щоб за всяку ціну вдержати високоякісну і вільну українську пресу, там — нечисленні одиниці ставлять на карту своє життя саме у боротьбі за право до свобідного українського слова.

А ми всі не раз із байдужістю приймаємо занепад нашої преси тут і так само приймаємо переслідування наших нечисленних, але як

(Закінчення на стор. 4)

Василь Колодчин

ЗА ДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК КРЕДИТІВОК

(Доповідь виголошена на конвенції ЦУКА 7-го червня 1980 року в Чікаґо).

(2)

Отже, у ширшому сенсі, кожен добре опрацьований плян приєднування нових членів мусить включати едукацію розраховану на довшу мету, рівнож рекляму, яка сприяла б збільшенню членства кожного дня. Як правило, кожен добре опрацьований плян це половина успіху. Щоб такий плян опрацювати, нам треба базувати все на фактах.

Я хотів би подати перфектну магічну рецепту з печаткою, підписами і гарантією успіху. На жаль, такої рецепти я не маю. В загальному скажу, що кожна програма, яка дає позитивні висліди є успішна і добра. Я подам декілька ідей, випробуваних різними кредитівками. Ви можете скористати з тих ідей, які на вашу думку найбільш відповідають місцевим умовинам. Поки, одначе, ми приступимо до детального обговорення конкретного пляну приєднування нових членів, ми повинні відповісти на декілька питань. Перше і найважливіше питання — це справа довір'я. Кожна фінансова установа, щоб бути успішною, мусить втішатися повним довір'ям громади. Чи ваша кредитівка має таке довір'я серед членів та в громаді? Чи члени дирекції — це люди з громадським стажем, шановані громадою? Чи адміністрація вашої кредитівки фахово обслуговує членів? Не забуваймо, що хребтом кожної кредитівки і довір'я до неї є добре упорядкована і фахово ведена адміністрація.

Справна адміністрація, швидке і фахове полагодження справ, приємна атмосфера, услужливі працівники збуджують довір'я до кредитівки і це є її найкраща рекляма.

З метою уліпшення услуг і справної адміністрації кредитівок, ЦУКА повинна організувати вишкільні курси для управителів і працівників кредитівки. Такі курси повинні бути фахово підготовлені, матеріяли написані, видрукувані і вручені курсантам. Лекції повинні бути фахово прочитані, часто ілюстровані прозірками.

Як ми виглядаємо в порівнянні з іншими щадничими і позичковими інституціями? Чи їхня обслуга краща, швидша, більше довірочна, престижева і вигідніша? Стільки про справу довір'я.

Друге питання: що ми знаємо про наших членів, а зокрема про потенційних кандидатів з молодшого покоління? Що ми знаємо про наших членів? Хто вони? Чим цікавляться? Який їхній вік? Освіта? Маєтковий стан? Що наші молоді люди знають про кредитівку? І чому вони повинні до неї належати?

Чи вони знають що це є кредитівка і чим вона різниться від банків чи інших фінансових інституцій? — Більша вигода, нижчі кошти, краща обслуга. Чи вони знають, що ми маємо модерні приміщення, найновіші устаткування включно з комп'юторами, фахову адміністрацію, нижчу оплату за різного роду кредити, вищі дивіденди на ощадності? Іншими словами: в кредитівці можна полагодити всі фінансові трансакції швидко і на кращих умовинах ніж в американських банках.

І врешті, коли ви зробите аналізу членів кредитівки, то переконаєтесь, що ваші члени — це переважно родини т.зв. нової еміґрації. Пересічний вік їх — около 60 років. Ви там знайдете дуже мале число родин з т.зв. старої еміґрації або їхніх дітей, як також дітей з нової еміґрації.

Коли ви в такий спосіб проаналізуєте ситуацію вашої кредитівки, ви готові приступити до опрацювання детального пляну приєднування нових членів.

Хто повинен плянувати і переводити таку акцію? Від дирекції — референт членства; від адміністрації — управитель або його асистент, а своєрідним апаратом приєднування нових членів повинна бути едукаційна комісія, до якої повинні бути запрошені впливові люди в громаді, члени церковних комітетів громадських організацій, а зокрема представників молодечих організацій, людей середнього і молодшого віку. Члени цієї комісії мають бути, — що так скажу, — амбасадорами кредитівки. Рекомендуючи кредитівку новим членам, вони мусять пояснити, що це таке кредитівка і які користи вона пропонує. Іноді вони будуть мусіти відповісти на цілий ряд питань, часом неприхильних до кредитівки. Щоб вміти відповісти на ці питання, члени едукаційної комісії повинні перейти відповідний вишкіл, свого роду семінар, де вони мали б нагоду познайомитися з ідеєю і обслугами кредитівки.

Дуже важливою складовою частиною пляну підготови кампанії приєднування нових членів є відповідна література. Вона є незаступимим засобом інформації, реклями і пропаґанди. Якщо йдеться про літературу, інформацію і рекляму, то з жалем треба ствердити, що ми, українці, недоцінюємо сили реклями. Нею мало цікавимося і загалом не вміємо до цього діла приступити. А шкода, бо живемо в країні, в якій поширений „бизнес", а головним промотором того „бизнесу" є якраз рекляма. (Ви можете мати найкращий продукт під сонцем, але якщо не вмієте його продати, то напевно збанкрутуєте).

Як частину нашої інформації, я пропоную, щоб ЦУКА видала репрезентативну брошуру малого формату 4 × 2½ інча. Така брошура повинна включати: імена, адреси і телефони всіх кредитівок, їх відділів, загальні інформації про кредитівку та услуги, мапу України, Америки і цілого світу, факти з історії України, календарець на наступних 10 років.

Поодинокі кредитівки повинні закупити відповідну кількість цих брошур, до них долучити інформації місцевого характеру. Їх розповсюджувати як пам'ятки на загальних зборах та інших громадських зібраннях, а головно використовувати їх як засіб інформації для нових членів.

Ще інший засіб реклями — це гутірки або інтерв'ю на українських радіомовленнях (звичайно безплатно) на господарські і фінансові теми. Гутірки та інформації як виповняти формулярі прибуткового податку, різні асекурації, включно з особистими і родинними, плянування вакацій, інвестиції, закупівлю і продаж вартісних паперів, плянування родинного бюджету, врешті плянування емеритури тощо. Кожна з тих тем знайде слухача. Користь велика як для радіогодини, так само для кредитівки. Ці гутірки повинні бути видрукувані. Ці, хто не може їх слухати по радіо, може їх набути у бюрах кредитівок.

Очевидно, що наші кредитівки, кожна зокрема, не розпоряджають ані відповідними людьми ані фінансовими засобами, щоб перевести ці ідеї в життя. Це завдання повинна виконати управа ЦУКА. І тому я пропоную, щоб управа ЦУКА виготовляла літературу про кредитівки та її услуги, гутірки на економічні теми, дописи до української преси про український кооперативний рух, періодичні оголошення, як рівнож організувала фахово підготовані вишкільні семінари — окремо для керівників кредитівок, а окремо для всіх працівників. Очевидно, що всі кошти пов'язані з цією працею повинні покривати всі кредитівки.

А врешті кілька способів приєднування нових членів:

— Найкращий спосіб приєднування нових членів є особиста база. Бо що може бути краще як член кредитівки поручає її услуги своєму синові, приятелеві чи сусідові?

— Зорганізованою формою особистих контактів можуть бути різні контести. Член, що приєднає бодай два члени одержує відповідну нагороду. За 5, чи 10 або більше членів одержить пропорційно більшу нагороду. А той, що приєднає найбільше число членів одержить цінну нагороду, наприклад, телевізор чи інший цінний предмет. Для заохоти, всі нагороди повинні бути проголошені на початку контесту. Такий контест повинен бути добре підготований з відповідними кличами (для прикладу: „Кожна українська родина — членом Кредитівки"). Широкою реклямою у місцевій пресі, радіо, церковних бюлетенях, летючках афішах, особистими листами, бюлетені кредитівки зі знімками нагород.

— Напівособистий характер — це виграша, де за один доляр можна виграти цінну нагороду: авто, телевізор, прогулянку чи поїздку в Україну. Квитки можуть купувати не тільки члени кредитівки в тому числі й нові, які вкладуть на ощадностеві конта щонайменше 200 долярів. Виграша повинна тривати з вісім місяців, а то й цілий рік. Її розіграти на фестині, фестивалі або загальних зборах.

— Для приєднання вибраних членів, тобто з більшими вкладами, доброю формою є влаштування час до часу т.зв. „чіз енд вайн парті". Такі члени повинні бути

(Закінчення на стор. 4)

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Біля 400 осіб таборує на „Вовчій Тропі"

Іст Четем, Н.Й. (О.К-ин). — У суботу, 5-го липня, на пластовій оселі „Вовча Тропа" в Іст Четем відкрито чотири підтабори для юначок і юнаків, та новацькі табори для новачок і новаків.

Уже в суботу вранці юнацтво і новацтво почали з'їжджатися на оселю і розтаборюватись у своїх підтаборах. Булави, які приїхали на оселю вже в четвер 3-го і п'ятницю 4-го липня, розташували таборовиків і над вечір кожен підтабір мав своє офіційне відкриття.

Табір новачок п.н. „Зачарований ліс" нараховує 70 новачок та 14 членок булави і є під проводом комендантки пл.сен. Роми Слободян („Чортополоха"), а писарем ст.пл. Христя Головчак. Крім них опікується новачками одинадцять сестричок.

Програму табору запляновано так, щоб новачки ближче познайомились із своєю Батьківщиною-Україною, у формі розповідей, віршів, пісень та українських танців. Теренова гра, що її відбудуть новачки, буде називатися „Мандрівка по Україні"

Табір новаків є під проводом пл.сен. Ярослава Пришляка з Боффало („братчик Славко" для новаків), члена 1-го сеніорського куреня ім. О.Тисовського. Табір вибрав собі назву „Хлопці зеленого бору" в пам'ять героїв-борців за волю України. На третьому тижні табору має відбутися новацька Олімпіяда. Заступником коменданта є ст.пл. Тарас Ковш, бунчужний, ст.пл. Роман Ковш, а писарем — ст.пл. Зенон Вацлавів. Крім того є одинадцять братчиків, які допомагають команді опікуватись 78-ма новаками.

Найбільше таборує юначок, а саме 84 та десять членів булави. Табір, в пам'ять св.п. пл.сен. Цьопи Паліїв — „Греблі" вибрав собі назву „Спартанки". (Перший юнацький гурток, що його зорганізувала пл.сен. Цьопа Паліїв в Перемишлі називався „Спартанки").

Комендантою табору є пл.сен Ніна Самокіш („Верховинка"), а її заступницею є ст.пл. Володимира Гнатківська. Бунчужною є ст.пл. Арета Бук, а писарем ст.пл. Леся Веремієнко. Крім них є ще шість членок булави.

Табір юнаків вибрав собі назву „Запорізькі ігрища", а головним мотто табору є „В здоровому тілі, здорова душа". Комендантом табору, як і попереднього року, є пл.сен Роман Копач з Торонто („Лісовий Чорт") бунчужний ст.пл. Тарас Сілецький, а писар — ст.пл. Андрій Перекліта. На таборі є 69 юнаків та дев'ять членів булави.

У неділю 6-го липня Службу Божу в католицькому обряді відправив о. капелян Богдан Смик з Ютики. Опісля була Панахида за пластуна-юнака Романа Сосяка, члена станиці в Коговсі, Н.Й., в сороковий день його трагічної смерти. Православний Молебень відправив о. Олексій Лімонченко.

Управа оселі є під проводом пл.сен. Андрія Ластовецького, а на час таборів оселею завідуватиме Михайло Савицький. Шпиталик є під опікою медсестри Патриції Копистянської, а лікарська опіка в руках д-р Олександра Якубовича зі Скенектеді. В кухні працює шість пань, а буфетом для батьків завідує п-і Савчин.

„День Пластуна" відбудеться 19-го і 20-го липня і на той час всі табори плянують цікаву і різноманітну програму.

Відбудеться Фестиваль Української Молоді

Глен Спей, Н. Й. — В днях 18, 19 і 20 липня 1980 року відбудеться на Оселі УБСоюзу „Верховина" в Глен Спей, Н. Й. П'ятий Ювілейний Фестиваль Української Молоді з участю кращих ансамблів з Америки і Канади.

Цього року виступить з новою програмою на просторій сцені „Верховини" на тлі сосон великий ансамбль ОДУМ з Торонто „Веснянка". Також з Торонто приїжджає на виступи славна група молодих танцюристів і співаків „Булава", а з Монтреалю популярна серед молоді оркестра „Рушничок".

По кількох роках дбайливої підготови програми виступить на Фестивалі танцювальний ансамбль з Асторії, співочий ансамбль „Промінь" з Ню Йорку, та мистецькі групи „Іскра" з Ню Йорку і „Веселка" з Рочестеру.

В суботу, перед мистецькою програмою, спортові дружини відбиванки і копаного м'яча розіграють спортові змагання на площі Оселі, з відповідними нагородами для переможців.

Під час Фестивалю і на забавах в п'ятницю і в суботу ввечорі гратимуть оркестри „Іскра", „Веселка" і „Рушничок".

На площі навколо пам'ятника І. Франка буде розміщено близько 40 виставових будок, кіосків і шатер з виставками індивідуальних мистців, показами народного мистецтва і сувенірами.

Для вигоди гостей напої і харчі можна буде купувати в харчовому центрі під великим шатром та при окремих стендах. Їдальня, як теж бар „Криниця", відкриті для гостей на протязі всіх трьох днів Фестивалю.

В неділю, перед закінченням відвідувачі матимуть змогу взяти участь у Богослужбах в українських церквах св. Володимира і св. апп. Петра і Павла, що стоять на терені Оселі. Передбачені також виступи визначних гостей, як теж програми будуть передавані через поблизькі радіостанції.

Цьогорічний Ювілейний Фестиваль Української Молоді на „Верховині", спонзорований Українським Братським Союзом, відбувається в 70-ліття цієї організації. Головою УБСоюзу є Іван Олексин, екзекутивним директором Фестивалю — адв. Волтер Стек.

Розгорнуто філятелістичну акцію на віднову церкви св. Варвари у Відні

Відень, Австрія (Б.Я.). — Парафія української греко-католицької церкви св. ВМ. Варвари у Відні і управа Союзу Українських Філятелістів Австрії (СУФА) повідомляють, що за дозволом австрійської державної пошти спільно випустили т. зв. „філятелістичні цеголки".

Чистий прихід тієї акції призначений на відновлення найстаршої української церкви поза межами України, заснованої 1775 року української греко-католицької церкви св. ВМ. Варвари у Відні.

Віднова церкви та спорудження іконостасу в каплиці св. Йосафата мають бути закінчені в 1984 році, ювілейному році 200-ліття заснування парафії св. ВМ. Варвари.

Цеголки з двомовним німецько-українським написом зображують аврійську поштову марку з року 1966, на якій лівому боці бачимо нашу українську церкву у Відні. Поза тим поміщено ще монограму цісаревої Марії Тереси, що поміщена на обкладинці цінної євангелії, яку свого часу цісарева подарувала нашій церкві.

Ця філятелістична цеголка вже зазначена і зареґістрована в найновішим каталозі австрійських державних марок. Цю філятелістичну цеголку на віднову церкви св. ВМ. Варвари можна набути тільки в СУФА за ціну 4-ох долярів. Наклад цеголки виносить 5,000 примірників.

Поза тим появилися також п'ять тисяч філятелістичних цеголок для „Поїзду Сонця", які показують три марки із серії поштових марок Австро-Угорщини з року 1908. Вони зображують цісарів Карла VI, Марію Тересу і Йосифа II. Ці цеголки, які також друкувалися з дозволом австрійської державної пошти і прихід із яких призначений на харитативну ціль „Поїзду Сонця" для калік, можна набути в СУФА за ціну трьох долярів. Також цеголки „Поїзду Сонця" вже зареґістровані в каталозі австрійських державних поштових марок.

Трудо рішуче захищає єдність Канади

Вінніпеґ, Манн. — Тут закінчилася конвеція Ліберальної партії Канади, яку очолює теперішний прем'єр П'єр Рудо. Під кінець конвеції Трудо виступив з промовою, яка виявила його готовість піти на конфлікт з тими провінційними урядами, які будуть протиставитися новому проєктові конституції єдиної федеративної, центрально кермованої Канади.

Прем'єр Трудо зобов'язався перед виборцями перевести ухвалу нової конституції Канади, яка дотепер користується як конституційним документом Британським Північно-Американським Актом, виданим ще королевою Вікторією в 1867 році.

Трудо у своєму слові заявив, що його уряд ніколи „не зречеться своїх національних обов'язків" і коли деякі провінції не погодяться на текст конституції, вимагаючи за те для себе коштом канадської цілости якихсь особливих привілеїв, тоді він проведе ухвалу нової конституції без їхнього схвалення. Він відмовився від будь яких компромісів коштом інших провінцій. Він відкинув вимогу нафтових провінцій, у першу чергу Альберти, які вимагали підвишки цін для всіх провінцій Канади, рівних з цінами світового ринку. З другого боку він заатакував мультінаціональні компанії, серед яких є також нафтові компанії, які стараються збільшити свої зиски. „Ми не дамо їм права необмежених прибутків" — заявив Трудо.

У своєму рішучому намаганні перевести ухвалу нової конституції, яка дасть змогу керувати центрально цілою країною, Трудо не самий. Він має довкруги себе гурт талановитих людей, які так само твердо прямують до того. Серед них одним з першим є Марк Лялонд з Квебеку, міністер енерґетики в кабінеті Труда. Лялонд підкреслив, що „Оттава не тільки вимагає обмеження зросту цін, але також настоює на тому, щоб всі провінції більше користали з прибутків, як на це годиться Альберта".

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Кузена

бл. п. д-ра Богдана Карановича

складаємо 100.00 долярів на Катедру Українських Студій в Гарварді.

Ярослав і Софія РОЖАНКОВСЬКІ

Замість квітів на могилу

бл. п. Адама Шмериковського

складаємо 100.00 долярів на Український Гарвард.

Родина КИЧУК

замість квітів на могилу

бл. п. Дарії Савка

на церкву в Люрді зложили:

І. В. Винницькі	$10.00	М. О. Омецінські	$10.00
О. Я. Никифоряк	$20.00	С. Саляк	$20.00

Жертводавцям сердечно дякує

РОДИНА

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 9-го липня 1980 року відійшов від нас Дорогий ДРУГ

бл. п.

ЙОСИФ КЕЙСА

на 86-му році життя, народжений в С. Плотиця, Зах. Україна.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 11-го липня ц. р., о год. 8-ій веч., в похоронному заведенні Ковальчика.

ПОХОРОН в суботу, 12-го липня 1980 р., з церкви св. апп. Петра і Павла в Джерзі Сиґі, Н. Дж., о год. 9:30 ранку, по Службі Божій Тлінні Останки Покійного будуть перевезені на український католицький цвинтар у Факс Чейсі, Філядельфія, Па.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родина ЦІНИК

В глибокому смутку і жалю повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що 24-го червня 1980 р., відійшов у Вічність, на 59-му році життя, з причини серцевого атаку

наш Дорогий
МУЖ, БАТЬКО Й ДІДУНЬО

бл. п.

ЛЕОН МАНДЗЮК

ПОХОРОНИ Покійного відбулися 27-го червня 1980 р., з української католицької церкви св. о. Миколая в Ґрейт Медов, Н. Дж., на цвинтар Реквест, Юньйон, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ХРИСТИНА
доні — ОЛЬГА, АННА і ЛЮБА
внуки — МИХАЙЛО, ХРИСТИНА
брат в Україні — ІВАН
та дальша і ближча Родина

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що Волею Всевишнього відійла від нас, по короткій, але тяжкій недузі, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА та БАБЦЯ

бл. п.

ОЛЬГА Н. НИРІ

з дому ФЕДАСЮК

народжена в Україні, 12-го травня 1923 року.

ПАНАХИДА в п'ятницю, вечером, 11-го липня 1980 р. в Simcox McIlvaine 532 E Main Street, Lansdale, Pa.

ПОХОРОН І СЛУЖБА БОЖА в суботу, 12-го липня 1980 р. в Українській Католицькій Церкві в Перт Амбою, Н. Дж., о год. 11-ій ранку (на розі Meredith and Alta Vista Place), а опісля на католицький цвинтар в Перт Амбою, Н. Дж.

Горем прибита родина:
чоловік — АНТОН з родиною
діти:
ТАНЯ з чоловіком
МИРОН з дружиною і дітьми
сестра — ЛЮБА з чоловіком і дітьми
брат — БОГДАН з дружиною і дітьми
та ближча і дальша Родина в Америці і Україні

Замість квітів, у пам'ять Покійної, просимо складати пожертви на Служби Божі, або добродійні цілі.

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів, а зокрема Земляків-Підгаєчан, що у вівторок, 8-го липня 1980 року, в Детройті, Міш., після довгої і важкої недуги, відійшла у Вічність наша Найдорожча ДРУЖИНА І МАМА

бл. п.

КАТЕРИНА КОЛІСНИК

з роду КЕКІШ

нар. 6-го червня 1903 р. в Раківці над Стрипою, пов. Підгайці, Україна.

ПАНАХИДА в четвер, 10-го липня 1980 р. в похоронному заведенні Бугая.

ПОХОРОН у п'ятницю, 11-го липня 1980 р., о год. 10-ій ранку, з церкви Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремку, Міш., на цвинтар Мт. Олівет в Детройті, Міш.

Глибоким горем прибиті:
СТЕФАН — чоловік
ЯРОСЛАВ — син з родиною
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді та Україні

Раїса Мороз...

(Закінчення зі стор. 1)

вості релігійного та національного виховання дітей, а радше відсутність таких можливостей. У доповіді було також наголошено, що Совєтський Союз — це пряме продовження російської колоніяльної імперії, що виголошені принципи суверенности й рівноправности націй — це лише фікція на папері, що в країні ведеться шалена шовіністична пропаганда й проповідь національної виключности „великого російського народу" та російської мови й культури, в наслідок чого у дітей неросійської національности витворюється комплекс національної неповноцінности, а у дітей росіян комплекс національної вищости; що в догоду імперії спотворено історію неросійських народів, факти загарбання Росією споконвічних земель українців, узбеків, грузинів та інших народів подано дітям у шкільних підручниках як „найбільше добро" для поневолених народів, а національних героїв, які проти того поневолення боролися, називають найбільшими „зрадниками" свого ж таки народу.

Доповідачка розповіла про переслідування національних діячів культури, письменників, поетів, а передусім дружин і чоловіків, батьків і матерів, які доводили своє священне право на повноцінне національне життя, право виховувати своїх дітей повноцінними представниками своєї нації. Доповідачка намагалася ілюструвати свою доповідь прикладами з життя української родини, з яким вона була найбільше ознайомлена.

У доповіді Р. Мороз також заторкнула становище родини політичного в'язня. Дуже жаль, що на Форумі, крім працівника з „Голосу Америки", не було представників жадної української організації.

Наявність української публіки і запити, спрямовані на українські проблеми уможливили б доповідачеві ширше висвітлити українську справу.

За дальший розвиток...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

запрошені з дружинами, про що їх повідомляли б гарно виготовлені запрошення. У програмі такого вечора повинні бути: короткі інформації про кредитівку, відповідна література зі запрошенням в члени, а передусім — приємна атмосфера.

— Ще одним добрим засобом особистого контакту з членами — це Річні Загальні Збори. Щоб забезпечити численну участь членів у зборах, вони мусять бути належно підготовані. Тому треба звернути увагу на наступне: догідний час, місце зборів, завчасу проголошення і широкорозреклямовані. цікаві, вичерпні звіти вислати разом із повідомленням-запрошенням, вступні виграші. По можливості також вечері, а навіть забави не лише для членів, а також для тих, які можуть ними стати.

— Є ще інші засоби приєднування нових членів, а це т.зв. „опен гавз", забави, пікніки участь у фестивалях тощо. Їхній зміст повинен включати рекляму услуг кредитівки та користі з неї. Особисті контакти найкраще надаються для малих кредитівок. Великі кредитівки повинні користуватися іншими засобами інформації. Передусім особистими листами, шляхом бюлетенів, брошур, летючок, місцевої преси, а зокрема радіомовлення.

— Якщо йдеться про листи, їх слід уважати за найбільш успішний засіб інформації і реклями в Америці. Лист приходить до дому, адресований прямо до осіб, що їх мають читати. Важливо, щоб зміст листа мав особистий характер. Самозрозуміло, що такі листи повинні бути написані на гарно оформленому фірмовому листі, з коротким змістом та вислані в ефектовній конверті.

Підсумки:

Якщо хочемо запевнити дальший зріст і розвиток наших кредитівок і видатно причинитися до збереження української національної субстанції в діяспорі, ми повинні змагати, щоб кожна українська родина була членом кредитівки.

Щоб осягнути намічену ціль ми повинні:

а) збільшити та уліпшити наші услуги для членів;

б) організувати вишкільні курси для управителів і працівників кредитівки;

в) видавати інформаційну літературу, яка коротко, ясно і переконливо вказувала б, чому кожна українська родина і її члени повинні належати до української кредитівки;

г) вести постійну й інтенсивну усвідомлюючу акцію в загальній і місцевій українській і американській пресі та радіо про цілі, завдання та услуги кредитівок;

д) організувати масову кампанію приєднування нових членів, примінюючи такі засоби, які на даному терені були б найбільш успішні.

Сенатор Бирд відбув розмови з лідерами КНР

Пекін, КНР. — Сенатор Роберт С. Бирд, лідер демократичної більшости в Сенаті, який перебуває тепер з візитою в Китайській Народній Республіці, заявив під час зустрічі з головою китайської Комуністичної партії і прем'єрміністром Гуа Гуофенґом і екзекутивним заступником прем'єра Жао Зіянгом, що, не зважаючи на евентуальні зміни у Білому Домі, американська політика у відношенні до Китаю залишиться незмінною.

Сен. Бирд запевнив Гуа, що евентуальна зміна президента не конечно мусить означати зміну американської закордонної політики, бо політичні напрямні установляє Конґрес і американський нарід, який, згідно з опінією Бирда, бажає нормалізації відносин з Китаєм.

Таке запевнення сен. Бирда дещо заспокоїло китайських лідерів, які тут і там висловлювали побоювання, що прихід до Білого Дому Роналда Реґена, який свого часу заявляв, що він намагатиметься встановити дипломатичні зв'язки з Тайваном, може причинитись до цілковитої зміни закордонної політики З'єднаних Стейтів Америки, в тому також до зміни відношення ЗСА до КНР.

Президент Джімі Картер зустрінеся з Гуа в Токіо, куди обидва державні мужі прибули, щоб взяти участь в похоронах колишнього прем'єр - міністра японського уряду Масайоші Огіри.

Запитаний у цій справі Реґен відповів, що він не хотів би шкодити американській закордонній політиці і ставити під сумнів встановлену нормалізацію відносин поміж Вашінґтоном і Пекіном. Він, у випадку перемоги у виборах, пробуватиме встановити на Тайвані дипломатичне бюро, яке існувало в Пекіні в роках 1972-1978, перед тим, заки були підписані договори і відновлені дипломатичні зв'язки.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

полудневих годинах в суботу в присутності їхніх родичів і деяких гостей. Таборовики вивели коротку мистецьку програму, яка включала вірші, пісні, скечі тощо. Крім того, вони влаштували виставку власних творів. Кілька слів на прощання до таборовиків сказав головний предсідник УНС д-р Іван Флис, пригадуючи їм про інші літні програми для молоді на Союзівці, якими вони можуть користуватись у майбутньому.

Спущенням прапорів, відспіванням національних гимнів і традиційним „Нічвже їде" хлопці закінчили своє двотижневе таборування.

Ще в суботу по полудні, а відтак в неділю табір почав заповнятися дівчатами, які також прибули сюди на два тижні дозвілля, відпочинку й навчання. Група в числі біля 30 дівчат з кількох стейтів таборуватиме до суботи, 19-го липня, а негайно після закриття пічнеться тритижневі Курси Українознавства для старшої віком молоді. Курсами відатиме заступник головного предсідника УНСоюзу д-р Мирон Куропась, який є педагог по професії.

Наші завдання...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

же відважних працівників пера в Україні.

Найкращим доказом цього є наша реакція на поновний присуд Вячеслава Чорновола. Він, хто від років відважно виступав на захист своїх товаришів по перу, якому завдячуємо збірку „Лихо з розуму"; він, хто дав почин до „Дня солідарности" з українськими політичними в'язнями; хто під усіми своїми заявами, відкритими листами підписується явно і послідовно як український журналіст-політв'язень — не дістає тієї підтримки і допомоги від нас, хоч дуже на неї заслуговує і її саме тепер, після безпідставного присуду критично потребує.

Чи справді немає сили у нас, щоб струснути сумлінням спільноти? Либонь куди легше осуджувати, як допомагати; куди легше міряти патріотизм ближнього, як ділом показати власний і куди легше протестувати перед своєю громадою, як перед широким світом.

І з тими міркуваннями насуваються паки і паки відомі так добре усім слова Ліни Костенко, що все залежить від людських зінниць, але з надією, що таки в усіх вони відбивають тільки „збіговисько дрібниць".